

๐๕๖
26 Nov 19

๕
๒
๕๑๑
๔

กรมตำรวจ

บันทึกคำให้การของผู้ร้องทุกข์ ผู้กล่าวโทษ หรือพยาน

คำให้การของ ม.ร.ว.
เสนีย์ ปราโมช
เป็น พยาน

สถานีตำรวจ ชนะสงคราม อำเภอ พระนคร จังหวัด กรุงเทพมหานคร
วันที่ ๒๘ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕ 19

คดีระหว่าง { นายวิหจิก อำพรหมสมศรี กับ พอล ผู้กล่าวหา
พ.ล.ร.ท. ๖๕๐๕ แสร้งแกล้ง
พ.ล.ร.ท. ๖๕๐๖ ฉ้อโกง ผู้ต้องหา

ต่อหน้า พนักงานสอบสวน

สอบสวนที่ บ้านเลขที่ ๒๑๙ ถนนเอกราช เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร
ชื่อ ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช อายุ ๗๑ ปี
เชื้อชาติ ไทย สัญชาติ ไทย ศาสนา พุทธ

อาชีพ (ลงให้ชัดเจนว่าอาชีพชนิดใด ถ้าเป็นข้าราชการ ให้ปรากฏว่าในหรือนอกราชการ มีเบี้ยหวัดหรือมีบำเหน็จหรือมีบำนาญ ให้ลงตามประเภทรับ)

ข้าราชการบำนาญ
ตั้งบ้านเรือนอยู่บ้านเลขที่ ๒๑๙ หมู่ที่ - ตำบล คลองตัน
ชื่อผู้ใหญ่บ้าน ถนนเอกราช ชื่อถนน
อำเภอ พระโขนง จังหวัด กรุงเทพมหานคร
ชื่อบิดา พระองค์เจ้าคำรบ ชื่อนามสกุล เสนีย์ ปราโมช

เกี่ยวข้องกับอะไรกับคู่กรณี ไม่เกี่ยวข้องกับ
ขอให้ถ้อยคำว่า ข้าขอให้การด้วยความซื่อสัตย์จริงดังต่อไปนี้

ข้าเคยได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี
มนตรีของประเทศไทย หลังจากเมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๑๙
โดยได้รับการแต่งตั้งเมื่อประมาณปลายเดือนเมษายน ๒๕๑๙ ได้ดำรงตำแหน่งนี้ตลอดมาจนกระทั่ง
เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๑๙ ข้าจึงได้ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี และได้รับการแต่งตั้งเป็น
นายกรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่งเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๙ ตลอดมาจนกระทั่งถึงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๑๙
ข้าและคณะรัฐมนตรีจึงได้ลาออกจากตำแหน่ง เนื่องจากได้มีคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินเข้ามามีอำนาจ
บริหารบ้านเมืองแทน

จอมพลถนอม กิตติขจร ปัจจุบันมีราชเป็นพระวิภูลุ อยู่ที่วัดบวรนิเวศน์ แต่เดิม
เคยดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีของประเทศไทยอยู่ในระยะหนึ่ง แต่พอมาเมื่อประมาณวันที่ ๑๕

23
ตุลาคม 2516 จอมพลถนอม กิตติขจร จอมพลประภาส จารุเสถียร และพันเอก ยงศักดิ์ กิตติขจร ได้เดินทาง
ออกไปนอกประเทศไทย ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากเหตุการณ์เกี่ยวกับมีผู้เรียกร้องรัฐธรรมนูญในระหว่างวันที่ 16 ถึง
16 ตุลาคม 2516 ซึ่งเรียกกันว่าเป็นวันมหาวิปโยค

ครั้นต่อมาเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2519 จอมพลถนอมฯ ซึ่งไปพักอยู่ที่สิงคโปร์ ได้เดินทางกลับ
เข้ามาในประเทศไทยและอุปสมบทเป็นพระภิกษุ ^{ที่วัดบวรนิเวศน์} กวดยเหตุนี้เองในระยะนั้นจึงได้
มีศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย ได้ยื่นขอเรียกร้องต่อรัฐบาลซึ่งอ้างว่าตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีอยู่
ในขณะนั้น ก่อนที่จะยื่นขอเรียกร้องดังกล่าว ทางศูนย์กลางนิสิตนักศึกษา ได้เคยยื่นหนังสือต่อคณะรัฐมนตรีขอ
โทษแจ้งกรณีการกลับเข้ามาของพระภิกษุถนอมฯ เป็นใจความสำคัญรวม 4 ข้อ คือ.-

1. ทำไมรัฐบาลจึงปล่อยให้พระภิกษุถนอมฯ เข้ามาในประเทศไทย
2. ทำไมรัฐบาลจึงปล่อยให้พระภิกษุถนอมฯ ใสศานัมศาสนาเพื่อยังหน้า
3. รัฐบาลเคยเป็นบันทึกประชาชนว่าจะไม่ให้พระภิกษุถนอมฯ กลับเข้า

ได้เข้ามาแล้ว รัฐบาลจะแก้ปัญหาอย่างไร

4. รัฐบาลจะจัดการอย่างไรกับสื่อมวลชนที่ยั่วยู่ให้มีการสังหารประชาชน ในหนังสือของศูนย์กลาง
นิสิตนักศึกษาถึงคราวนี้ ได้ลงชื่อนายสุธรรม แสงประทุม เลขาธิการศูนย์กลางนิสิตนักศึกษา กับพวกรวม
5 คน ปรากฏรายละเอียดตามหนังสือของศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาลงวันที่ 21 กันยายน 2519 ซึ่งข้าได้ส่งมอบ
ให้พนักงานสอบสวนเพื่อประกอบการสอบสวนต่อไปแล้ว

ทางรัฐบาลในฐานะที่ข้าเป็นนายกรัฐมนตรีไม่ได้ตอบเป็นทางหนังสือให้ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษา
ทราบความหนังสือฉบับนี้แต่อย่างใด แต่ได้แจ้งทางวาจาให้ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาทราบเป็นใจความว่า การที่
พระภิกษุถนอมฯ เดินทางกลับเข้ามาอยู่ในประเทศไทยนั้น เป็นสิทธิของพระภิกษุถนอมฯ ในฐานะเป็นคนไทยที่จะมีสิทธิ
อยู่ในประเทศไทยได้ รัฐบาลไม่อาจจะเนรเทศพระภิกษุถนอมฯ ออกไปได้ เพราะมีรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ชัดเจน
แต่แม้กระนั้นทางรัฐบาลเห็นว่าในทางรัฐศาสตร์ เพื่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง รัฐบาลก็ได้จัดให้ตัวแทน
เข้าไปเจรจาขอให้พระภิกษุถนอมฯ เดินทางออกไปนอกประเทศ ซึ่งเมื่อได้มอบให้ตัวแทนไปเจรจาแล้ว พระภิกษุ
ถนอมฯ ก็มีใ้ได้รับปากว่าจะออกไปนอกประเทศหรือไม่อย่างไร

ต่อมาเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2519 เวลาประมาณ 12.00 น. ขณะนั้นข้าพักอยู่ที่บ้านพักได้มีนายสุธรรม
แสงประทุม เลขาธิการศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทยกับพวกประมาณ 10 คน ได้มาที่บ้านพักของข้า
ได้ยื่นหนังสือเสนอขอเรียกร้องต่อข้าในฐานะเป็นนายกรัฐมนตรี หนังสือฉบับนี้มีขอเรียกร้องอยู่ 2 ข้อ คือ.-

1. ขอให้จัดการคดีที่มีผู้ถูกแขวนคอที่จังหวัดนครปฐมโดยเร็วที่สุด
2. ให้จัดการเพื่อให้พระภิกษุถนอมฯ เดินทางออกจากประเทศไทยโดยเร็วที่สุด

สำหรับข้อเรียกร้องข้อที่ 1 ที่ว่าให้ดำเนินการคดีเรื่องมีผู้ถูกแขวนคอที่จังหวัดนครปฐมนั้น เรื่องนี้ได้
ความโดยย่อว่า มีผู้ถูกแขวนคอที่จังหวัดนครปฐมจำนวน 2 คน เหตุเกิดในระหว่างก่อนหน้าที่จะมีการยื่นขอเรียกร
ร้องไม่อันวันนั้นเอง ซึ่งข้าได้แจ้งให้นายสุธรรม แสงประทุมกับพวกได้ทราบว่า เรื่องนี้ได้สั่งการให้อธิบดี
กรมตำรวจรีบไปดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่โดยเร็วที่สุด ซึ่งอธิบดีกรมตำรวจก็ได้รับปากว่าจะจัดการตาม
คำสั่งโดยเร็วที่สุดเช่นเดียวกัน

ส่วนกรณีข้อเรียกร้องข้อที่ 2 ที่ให้จัดการเพื่อให้พระภิกษุถนอมฯ เดินทางออกไปนอกประเทศไทยนั้น

A.

3
4 2 299
3

ใบคำให้การ ของ ม.ร.ว.เสนีย์ ปราโมช พยาน แผนที่ 2

ข้าพเจ้าแจ้งให้นายสุธรรม แสงประทุมกับพวกทราบว่า รัฐบาลไม่อาจจะเนรเทศพระภิกษุณอมในฐานะคนไทย
ได้ เพราะมีรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2517 มาตรา 47 บัญญัติไว้ชัดเจนว่า การเนรเทศบุคคลผู้มีสัญชาติไทยออกนอกราช-
อาณาจักร จะกระทำมิได้ ถึงแม้กระนั้นทางรัฐบาลก็เห็นแก่ความสงบของบ้านเมือง จึงได้ตั้งตัวแทนชั้นสูงคนหนึ่งโดย
มีนายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ซึ่งขณะนั้นเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม นายคำรงค์ สัทธาพิพัฒน์ ซึ่งขณะ
นั้นดำรงตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และนายนิพนธ์ ศศิธร ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นรัฐ-
มนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัยแห่งรัฐ เพื่อไปเจรจา ซึ่งได้รับรายงานจากนายประสิทธิ์//คำรงค์/ คำรงค์ สัทธา-
พิพัฒน์ กับคณะได้เข้าไปพบกับพระภิกษุณอม เพื่อเจรจาเกี่ยวกับเรื่องนี้แล้ว พระภิกษุณอมไม่ได้รับปากว่าจะออก
ไปนอกประเทศหรือไม่อย่างไร และเมื่อนายคำรงค์กับคณะได้เข้าไปสมเด็จพะญาณสังวร เจ้าอาวาสวัดบวรนิเวศน์
แล้ว สมเด็จพะญาณสังวร ได้ตอบว่าขอรอให้ออกพรรษาเสียก่อนน่าจะจะมีทางนิมนต์ให้พระภิกษุณอม เดินทางไป
ที่ประเทศอินเดีย นายสุธรรม แสงประทุมกับพวกที่มาก็ยังแสดงความไม่พอใจ และได้ให้สัมภาษณ์เรื่องนี้ค่อนข้าง
หนักแน่น เมื่อเสร็จจากการยื่นข้อเรียกร้อง และมีนักหนังสือพิมพ์ได้มารอฟังในเรื่องนี้ด้วย ในวันรุ่งขึ้นก็มีข่าว
ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ หนังสือขอร้องเรียกร้องดังกล่าวนี้ ข้าพเจ้ามอบให้นายพัลลภ คັນทยงมาศ รองเลขาธิการ
นายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมืองรับไป

ต่อมาเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2519 เวลาเช้า ข้าพเจ้าได้ดูหนังสือพิมพ์บางฉบับที่ออกโพสต์ ปรากฏว่ามีภาพ
เป็นรูปคนถูกแขวนคอเนื่องในการแสดงที่โบสถ์บริเวณมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ในระหว่างนั้นข้าพเจ้ายังไม่เฉลียวใจ
ว่ารูปภาพนั้นจะมีลักษณะคล้ายสมเด็จพะบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมารหรือไม่ เพราะข้าพเจ้าไม่มีเวลาจะดู
รูปภาพนั้นให้ละเอียด และได้ต้องรีบเดินทางไปปฏิบัติราชการที่ท่าเทียบ ต่อมาเมื่อเวลาประมาณ 11.30 น.
ได้มีพวกชมรมแมงป่องได้ขอเข้าพบข้าพเจ้าที่ท่าเทียบรัฐบาล จนกระทั่งเวลาประมาณ 14.00 น. ของวันนั้น ได้มีผู้พูด
กันว่าหนังสือพิมพ์ดาวสยามได้ลงรูปภาพเกี่ยวกับการแสดงแขวนคอที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งในรูปภาพนั้น
มีลักษณะคล้ายสมเด็จพะบรมโอรสาธิราชเป็นอย่างมาก ข้าพเจ้าจึงได้ดูหนังสือพิมพ์ดาวสยามฉบับในวันนั้น จึงได้
เห็นภาพคนถูกแขวนคอซึ่งแสดงที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นภาพคล้ายสมเด็จพะบรมโอรสาธิราชมาก แต่ใน
ตอนบ่ายเวลา 16.30 น. ข้าพเจ้าและคณะรัฐมนตรีซึ่งได้รับโปรดเกล้าให้แต่งตั้งเป็นรัฐบาลชุดใหม่จะต้องเข้าเฝ้า
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ตำหนักสวนจิตรลดาเพื่อถวายสัตย์ปฏิญาณ ขอเข้ารับตำแหน่งหน้าที่ ข้าพเจ้าจึงได้สั่งให้
นายพัลลภ รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีติดต่ออธิบดีกรมตำรวจ และเจ้าหน้าที่ตำรวจที่เกี่ยวข้องของทุกฝ่ายให้มา

พบข้าพเจ้าที่บ้านพักเวลา 19.00 น. ของวันเดียวกัน เพื่อทำเนียบการเกี่ยวกับเรื่องนี้ ต่อมาเวลาประมาณ 19.00 น.
เศษ พล.ต.อ.ศิริสุข มหินทรเทพ อธิบดีกรมตำรวจ พล.ต.ท.ชุมพล โสโตะขาล รองอธิบดีกรมตำรวจ
พล.ต.ท.ณรงค์ มหานนท์ ผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจ ว่าที่ พล.ต.ท.วิเชียร แสงแก้ว ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล
พล.ต.ต.สุวรรณ รัตนชื่น รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล พล.ต.ต.ฉัตร บุณสุวรรณ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล
พระนครเหนือ ว่าที่ พล.ต.ต.สันติค ชนภูมิ ผู้บังคับการตำรวจสันติบาล และมีเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกหลายคนจำไม่
ได้ว่า เป็นใครบ้าง ได้มาที่บ้านข้าพเจ้า เมื่อได้ร่วมประชุมพิจารณาเกี่ยวกับการแสดงที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โดยได้นำรูปภาพที่ปรากฏทั้งในหนังสือพิมพ์และทั้งในภาพถ่ายซึ่งทางเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รวบรวมมาจากภาพถ่าย
หนังสือพิมพ์แล้ว มีความเห็นร่วมกันว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้เป็นเหตุการณ์ที่ประหลาดคล้ายสมเด็จพะบรมโอรสา

ธีราชสยามมกุฎราชกุมาร ซึ่งเป็นรัชทายาท ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 112 ข้าจึงสั่งให้อธิบดี
กรมตำรวจดำเนินคดีตามกฎหมายโดยคนที่สุด และให้พิจารณาถึงการที่วิศนศึกษาได้เข้าไปอยู่ในมหาวิทยาลัย
ลัยธรรมศาสตร์ว่าจะเป็นการบุกรุกมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์หรือไม่ แต่ในขณะนั้นยังไม่ปรากฏว่าทางมหาวิทยาลัย
ลัยธรรมศาสตร์ได้แจ้งความในข้อหาบุกรุกต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้วหรือไม่ ให้ไปตรวจสอบในเรื่องการแจ้งความนี้
เสียก่อน ส่วนในกรณีนี้หรือกรณีประมวลของรัชทายาทนั้น ให้รับคำเนิ่นคดีต่อไป ข้าเห็นว่าทางรัฐบาล
ควรจะได้แถลงการเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้ประชาชนได้ทราบ จึงได้ร่างแถลงการณ์ขึ้นในขณะนั้นเองเป็นใจความ
ว่า ตามที่ได้มีการแสดงที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม ศกนั้น มีลักษณะเป็นการดูหมิ่นหรือแสดง
ความอาฆาตมาดร้ายของรัชทายาท มีภาพปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันฉบับประจำวันที่ ๕ ตุลาคม ทั้งภาษา
ไทยและภาษาอังกฤษ ประเทศ รัฐบาลจึงสั่งให้กรมตำรวจดำเนินการสืบสวนและสอบสวนโดยด่วนแล้ว ได้สั่งให้
นายพลเอก รองเสนาธิการนายกรัฐมนตรี โทนี่ประกาศของสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวนี้ไปออกอากาศทางสถานี
วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยและโทรทัศน์ในคืนวันนั้นด้วย ต่อมาเวลาประมาณ 21.00 น.เศษ ข้าได้ออก
จากบ้านพักเดิมทางไปออกรายการทางโทรทัศน์ของ 9 ที่ถนนพระสุเมรุ (บางลำภู) โดยมีข้อความเช่นเดียวกับ
กับแถลงการณ์ของรัฐบาลดังที่ให้การไว้ข้างต้น

ที่ให้การข่าวเป็นแถลงการณ์ความจริงเป็นประกาศของสำนักนายกรัฐมนตรี

เมื่อข้าเสร็จจากการออกรายการทางทีวีแล้ว ได้กลับไปที่บ้านพัก ต่อมาเมื่อเวลาประมาณ
23.00 น. ได้มีพันตำรวจโท สว่าง บุณนาค รองผู้กำกับการ 2 กองปราบปราม ได้มาพบข้าที่บ้านและรายงาน
ให้ข้าทราบว่า การชุมนุมและการแสดงในบริเวณมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์นั้น เป็นเรื่องที่เหลือจะออกทันแล้ว
ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจกองปราบปรามพร้อมที่จะเข้าไปจัดการ เพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ได้ทันที ข้าเห็นว่าเรื่องนี้ควรจะโดยผ่านการพิจารณาจากอธิบดีกรมตำรวจเสียก่อน ข้าจึงได้โทรศัพท์แจ้งให้
พล.ต.อ.ศรีสุธา อธิบดีกรมตำรวจทราบ และสั่งให้พันตำรวจโทสว่างฯ ไปพบพล.ต.อ.ศรีสุธา โดยทันที ต่อมา
เวลาประมาณ 01.50 น. พล.ต.อ.ศรีสุธา อธิบดีกรมตำรวจ พล.ต.ท.ชุมพล โกตะชาตะ รองอธิบดีกรม
ตำรวจ พล.ต.ท.มนตรีชัย ทัมรุ่งงษ์ รองอธิบดีกรมตำรวจ พล.ต.ท.สุรพล จุฑาทาณณ รองอธิบดีกรม
ตำรวจ กับนายตำรวจอีกหลายนายจำไม่ได้ว่าใครบ้าง ได้มาพบข้าที่บ้านและได้ปรึกษาเรื่องการทำเรื่องที่จะเข้าจับกุม
~~ผู้ชุมนุม~~ ในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมีความเห็นกันว่าขณะนั้นเป็นเวลากลางคืน และผู้ที่ชุมนุมกันอยู่ก็มีจำ
นวนมากประมาณ 3,000 คนเศษ ฉะนั้นจะมีการจับกุมในขณะนั้นอาจจะมีความยุ่งยากและเป็นอันตรายแก่ทั้งสองฝ่าย
จึงให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรายล้อมรอบบริเวณมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไว้ก่อน รุ่งขึ้นในตอนเช้าจึงคอยให้เจ้าหน้าที่
ตำรวจเข้าไปดำเนินการต่อไป

สำหรับตัวผู้ต้องหาซึ่งจะต้องถูกจับกุมดำเนินคดีนั้น ได้ปรึกษากันถึงกันเมื่อตอนหัวค่ำแล้วเห็น
ว่าควรจะดำเนินคดีกับผู้ที่เป็นกรรมการชุดใหม่ที่จัดการให้มีการแสดงและจัดให้มีการชุมนุมกันในครั้งนี้ โดย
ในการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะเข้าจับกุมและดำเนินการในรุ่งเช้านั้น ก็เห็นกันว่าควรจะได้ติด
คอนายป่วย อังภากรณ ซึ่งขณะนั้นเป็นอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อให้ช่วยนำตัวผู้ต้องหาซึ่งจะต้อง
ถูกสอบสวนมาส่งมอบให้เจ้าหน้าที่ ข้าได้สั่งให้นายกลางรงค์ ทัมทัต ช่วยราชการสำนักเลขาธิการสำนัก
นายกรัฐมนตรีเป็นผู้โทรศัพท์ติดต่อคอนายป่วยฯ อธิการบดี ได้ทราบจากนายกลางรงค์ว่าได้โทรศัพท์ไปแล้วแต่
เครื่องโทรศัพท์ไม่ว่าง มีลักษณะเหมือนโทรศัพท์ไม่ว่าง โดยได้โทรศัพท์อีกหลายครั้งก็ไม่ได้ผล เมื่อเห็นว่าติดต่

5
6/8 299/2

ใบคำให้การ ของ น.ร.ว.เอี่ยม ปราโมช พนม นนทบุรี

นายช่วย ๆ อธิการบดีไม่ได้นำ ข้าราชการในราชการของกรมศึกษาธิการ พยายามติดต่อขอรับหมาย หนังสือนัดหมายมา
หมายมหาวิทยาลัยของรัฐ แต่ได้รับรายงานจากนาย ก. แจ้งว่าติดต่อไม่ได้อาจเพราะไม่ได้รับหมาย ใ้ให้ติดต่อ
อาจารย์แห่งใหม่ ชัยเสรี รองอธิการบดีฝ่ายบริหารมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แจ้งว่าเบอร์โทรศัพท์ที่จะติดต่อไม่ได้
ต่อมาเวลาประมาณ 08.00 น. พล.ต.อ. ศรีสุธา ยศและจึงออกจากบ้านพักไป

ต่อมาเวลาประมาณ 07.00 น. พล.ต.อ. ศรีสุธา ฯ ยศและ พล.ต.อ. บุญชู โสภณราช
ร่วมมาด้วย ได้มารายงานเหตุการณ์ให้ทราบว่าในขณะนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจได้เข้าไปดำเนินการเพื่อจับกุมผู้กระ
ทำความผิดในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้เกิดมีการยิงกันและนางสาวเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับบาดเจ็บ และ พล.ต.อ.

ศรีสุธา อธิบดีกรมตำรวจ ได้เสนอว่าควรจะได้จัดการโดยเด็ดขาด โดย พล.ต.อ. ศรีสุธา ได้ทำเป็นคำสั่งไว้เรียบร้อยแล้ว
ร้อยเพื่อให้ทราบในคำสั่งฉบับนี้ ซึ่งข้าพเจ้าได้ลงนามหมายให้ไป และในระหว่างนี้เองนางสาวเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ได้รายงานข่าวว่า นายสุธรรม แสงประทุม กับพวกได้มอบตัวแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจแล้ว และมีประสงค์จะขอรับ
ข้าพเจ้าเห็นว่าสมควรเป็นเวลาเกือบ 08.00 น. จึงได้เวลา 09.00 น. โดยข้าพเจ้าได้ประชุมคณะรัฐมนตรี

ไว้ที่ทำเนียบรัฐบาล อธิการบดีไม่มา ข้าพเจ้าจะไม่สั่งการประชุม ถึงนายสุธรรม แสงประทุมกับพวกที่อยู่ในฐานะเป็น
ผู้ต้องหาของเจ้าหน้าที่ตำรวจแล้ว ข้าพเจ้าจึงไม่โกรธ แต่ได้มอบหมายให้ พล.ต.อ. ศรีสุธา อธิบดีกรมตำรวจ

คอยรับตัวผู้ต้องหาซึ่งเข้าใจว่าจะมาหาข้าพเจ้าที่บ้าน เสร็จแล้วข้าพเจ้าได้ออกจากบ้านเพื่อไปประชุมคณะรัฐมนตรี
ถึงกลางแล้ว นายสุธรรม แสงประทุมกับพวกจะโยกย้ายที่พำนักหรือเมื่อข้าพเจ้าไม่ทราบ ต่อมาทราบว่า

นายสุธรรม แสงประทุมกับพวก ได้ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมเพื่อดำเนินการสอบสวนคดีไปแล้ว
เมื่อประมาณวันที่ 29 กันยายน 2519 ทางศูนย์กลางนิติบัญญัติศึกษาแห่งประเทศไทย โดยนายสุธรรม แสง

ประทุม กับพวกได้ทำหนังสือขอความช่วยเหลือโดยอ้างเหตุผลว่าการชุมนุมที่บริเวณถนนพหลโยธินนั้นอาจจะ
ไม่ปลอดภัย ขอให้เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ความคุ้มครองและอำนวยความสะดวกในเรื่องแสงสว่างให้ด้วย ซึ่งข้าพเจ้าได้

สั่งให้อธิบดีกรมตำรวจรับไปพิจารณาว่าเป็นการสมควรหรือไม่และเจ้าหน้าที่ตำรวจเมื่อครั้งก่อนเคยทราบจาก
ได้กลับเข้ามาในประเทศไทยเมื่อประมาณเดือนสิงหาคม 2519 นี้ ก็ได้เกิดเหตุยิงกันระหว่างฝ่ายกระบอกปืน และ
อาวุธปืนยิงจนมีผู้ได้รับอันตรายแก่ความตายและได้รับบาดเจ็บ การให้ความคุ้มครองดังกล่าวข้างต้นนี้ หมายความว่า

ถึงการรักษาความสงบเรียบร้อยและความหน้าที่ของตำรวจ และยังมีข้อเป็นการมองกันเผร่าร้างซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้
ต่อมาเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2519 ข้าพเจ้าได้รับหนังสือของศูนย์กลางนิติบัญญัติศึกษาแห่งประเทศไทย โดยนาย

เอก เกษารธรรมรัตน์ นายศรีโมสรมิสิก ข้าราชการมหาวิทยาลัย กับคณะได้ยื่นหนังสือเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2519
ขอให้ได้รับการอำนวยความสะดวกและความคุ้มครองเนื่องจากศูนย์กลางนิติบัญญัติศึกษา สถาบันวิจัยแห่งประเทศไทย
ไทย และกลุ่มบุคคลต่าง ๆ จะจัดให้มีการชุมนุมที่บริเวณถนนพหลโยธิน ในวันที่ 4 ตุลาคม 2519 ตั้งแต่เวลา

15.00 น. เป็นต้นไป โจใจความในหนังสือขอให้อำนวยความสะดวกในเรื่องรักษาความปลอดภัยและขอแจ้งเรื่องอุปการะ
ให้แสงสว่าง โดยหนังสือฉบับนี้ได้โดยนายมาหาทางนายสุรินทร์ นาคศิริ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้เสนอ

มายังข้าพเจ้าเพื่อพิจารณาจัดการ ข้าพเจ้าจึงสั่งให้ส่งอธิบดีกรมตำรวจดำเนินการ มีว่าดูรายละเอียดในหนังสือของศูนย์
กลางนิติบัญญัติศึกษา ที่ 229/2519 เรื่องขอได้รับการอำนวยความสะดวกและความคุ้มครอง เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2519
ซึ่งข้าพเจ้าได้มอบให้พนักงานสอบสวนรับไว้เพื่อประกอบการสอบสวนต่อไปแล้ว ตามที่นายสุรินทร์ นาคศิริ ได้บันทึก

ไว้ในตอนท้ายของหนังสือดังกล่าวว่า การส่งให้อธิบดีกรมตำรวจดำเนินการตามขอ และให้ส่งการไปยังตำรวจ
ทุกจังหวัดให้รักษาความสงบ ความปลอดภัยการชุมนุมในต่างจังหวัดด้วย นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ อาจจะมี
ข้อคิดเห็นว่าการชุมนุมดังกล่าวมีใจรักในกิจกรรมของสมาคมฯ วงดนตรีแห่งหนึ่ง อาจจะมีที่แห่งอื่นอีก
ก็ได้ จึงได้เสนอความเห็นมาอย่างนั้น แต่ที่ราส่งการให้ส่งอธิบดีกรมตำรวจดำเนินการนั้น มีความหมายคือให้
ดำเนินการตามที่ยุบยั้งงานนิสิตนักศึกษาที่ร้องขอมาว่าจะมีการชุมนุมที่บริเวณของสมาคมฯ วงเท่านั้น

ในระหว่างที่ศาลดำรงตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี ข้าฯ ได้เปิดโอกาสให้กลุ่มต่าง ๆ ได้
เข้าพบเกี่ยวกับเรื่องความเดือดร้อน หรือขอความเป็นธรรม ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันและตัดไฟเสียตั้งแต่ต้นโพธิ์
มิให้ลุกลามต่อไป ซึ่งกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้ได้มาชุมนุมด้วยกัน เช่น กลุ่มนักศึกษาแนวร่วม กลุ่มนักศึกษา กลุ่มครู เป็นต้น
สำหรับกลุ่มนิสิตนักศึกษานั้น ในชั้นต้นข้าฯ ได้อนุญาตให้เข้าพบได้/ เมื่อพบกับแล้วสำหรับในเรื่องการติดตามผล
ข้าฯ เห็นว่าไม่มีเวลาเพียงพอที่จะติดตามผลได้ จึงได้มอบหมายให้นายสุรินทร์ มาศดิตถ์ ซึ่งเป็นรัฐมนตรีประจำ
สำนักนายกรัฐมนตรี เป็นผู้รับผิดชอบ

ในระหว่างที่ข้าฯ รับตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีการพูดถึงและนำข่าวมาทางหน้าหนังสือพิมพ์ว่า สำนักนายกรัฐมนตรีได้จ่ายเงินราชการให้กับแก่นักนิสิตนักศึกษา โดยกล่าวกันว่ามีรัฐมนตรีบางคน
ได้จ่ายเงินราชการลับจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท (แปดแสนบาท) ไปจ่าย กรณีนี้ขอให้ออกคำชี้แจงว่า ในการจ่ายเงิน
ราชการลับนั้น ข้าฯ ในฐานะเป็นนายกรัฐมนตรีได้เพียงผู้เดียวเท่านั้นที่มีอำนาจสั่งจ่ายเงินราชการลับได้ ข้าฯ
ไม่เคยจ่ายเงินจำนวนแปดแสนบาทหรือจำนวนอื่นใดให้แก่แก่นิสิตนักศึกษานักใดหรือกลุ่มใดเลย ทั่วประเทศ
เงินราชการลับที่สั่งไว้สำหรับสำนักนิสิตฯ เดชะอริการ นายกรัฐมนตรีนั้น ได้สั่งไว้เป็นจำนวนเงินแปดแสนบาท
แต่เมื่อข้าฯ เข้ารับหน้าที่เป็นนายกรัฐมนตรีนั้น เงินราชการลับของสำนักนิสิตฯ นั้นได้สั่งให้แจกจ่ายแก่คนในชาติ

จอมพลประภาส จานุเสถียร รองนายกรัฐมนตรีในสมัยที่จอมพล
ถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี ซึ่งเมื่อเกิดเหตุการณ์วันมหาวิปโยคเดือนตุลาคม ๒๕๑๖ แล้ว จอมพลประภาส
ได้เดินทางออกนอกประเทศซึ่งได้ถอยใจในขณะนั้น และก่อนมาเมื่อประมาณเดือนสิงหาคม ๒๕๑๙ จอมพล
ประภาส ได้เดินทางกลับเข้ามาประเทศไทย ซึ่งในขณะนั้น นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย ได้ชุมนุมประท้วง
และขับไล่ การกลับเข้ามาของจอมพลประภาส ซึ่งข้าฯ มีความเห็นว่าการที่จอมพลประภาส ซึ่งเป็นคนสัญชาติ
ไทยได้กลับเข้ามาประเทศไทยนั้นจะเห็นเหตุอันใดเพราะเป็นการขัดต่อกฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๑๗ อย่างแจ้ง
ชัด แต่แม้กระนั้นเพื่อเห็นแก่ความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง ไม่ให้ยักยอกความวุ่นวาย ข้าฯ จึงได้มอบหมายให้
ผู้แทนของรัฐบาลซึ่งประกอบด้วย พล.ต. ประมวล อติเรกสาร รองนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น พล.ต.อ.อ.ทวี จง
อะทรัพย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ในขณะนั้น พล.ต.อ. ทวีป เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงกลาโหม พล.ต.ราศีฉาย พล.ต.วัน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมในขณะนั้นไปเจรจากับ
จอมพลประภาส เพื่อให้เดินทางออกนอกระบบประเทศไทยซึ่งจอมพลประภาสก็ยินยอมเดินทางออกนอกระบบ
สำหรับในกรณีจอมพลถนอม กิตติขจร ก็ได้ปฏิบัติไปตามเดิมแล้ว แต่จอมพลถนอมฯ ไม่ยอมออกมาว่าจะไปหรือไม่
อย่างไรก็ตามที่ให้การไว้ในตอนต้นแล้ว

ในการที่ข้าฯ ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๑๙ นั้น มีสาเหตุ
หลายประการที่ทำให้ข้าฯ ตัดใจที่จะลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ส่วนเหตุที่จอมพลถนอมฯ เดินทางกลับ
เข้ามาในประเทศไทย และมีการประท้วงโดยแก่นิสิตนักศึกษาที่จะให้รัฐบาลดำเนินการให้จอมพลถนอมฯ ออก

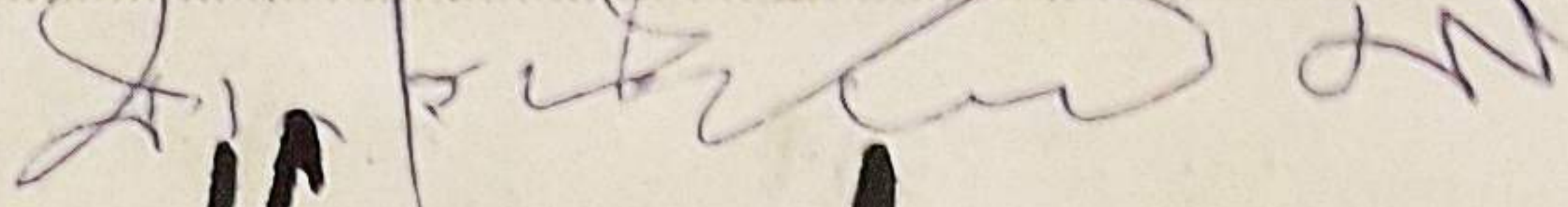
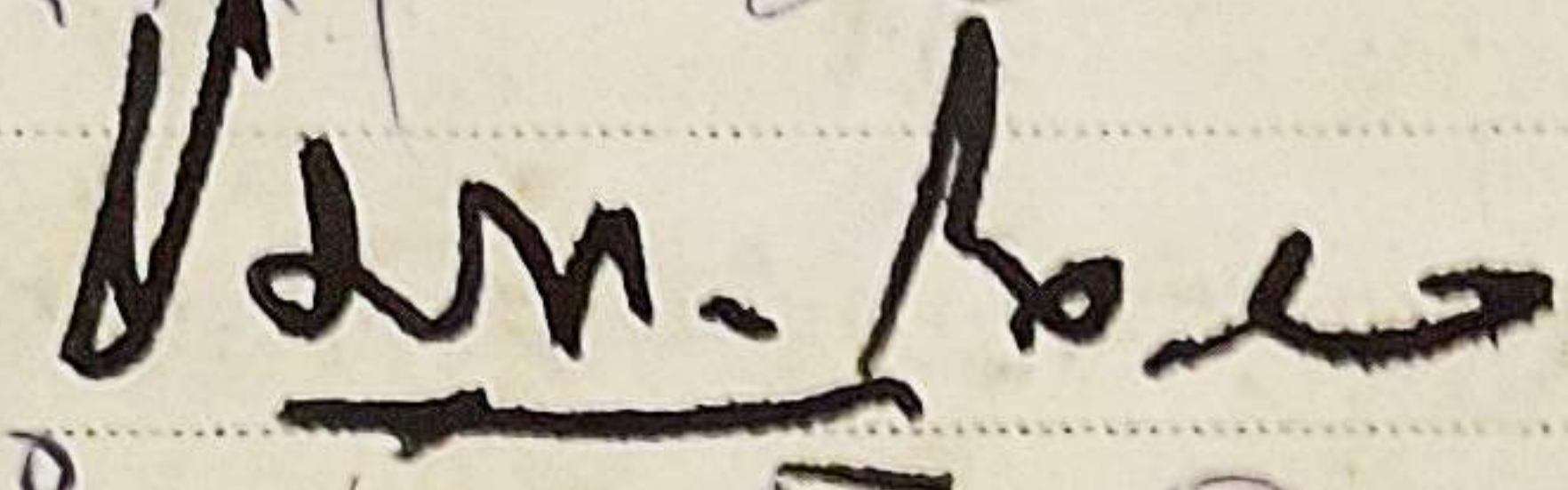
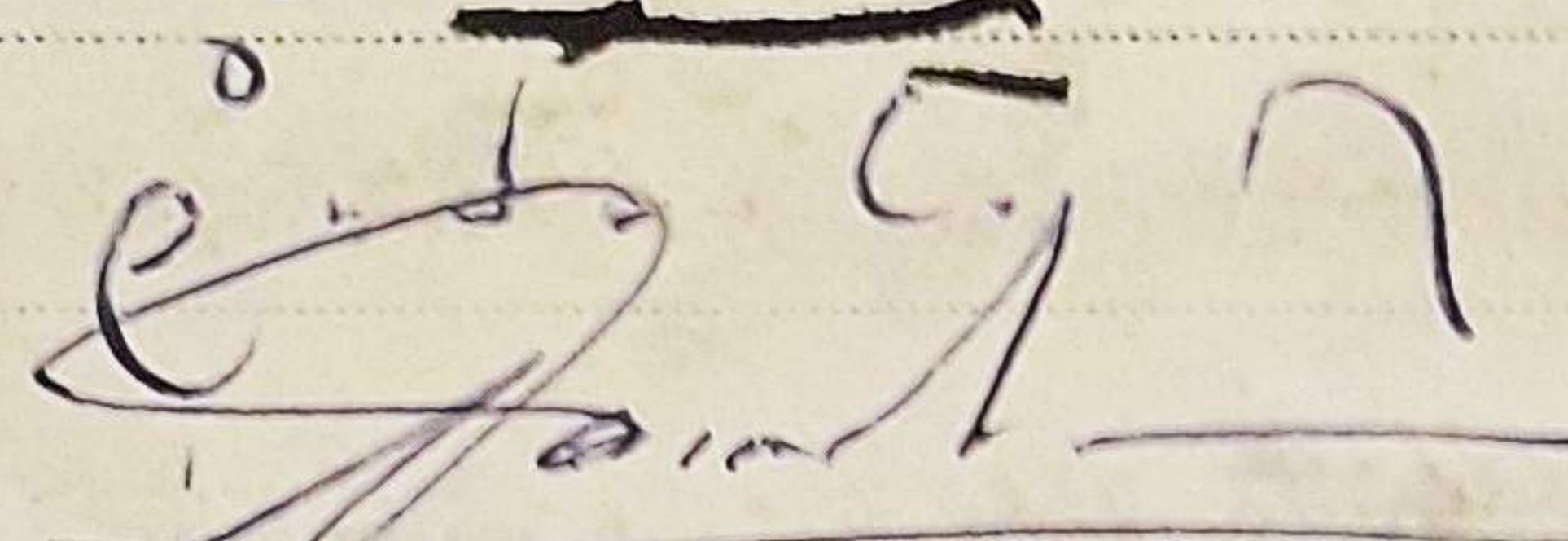
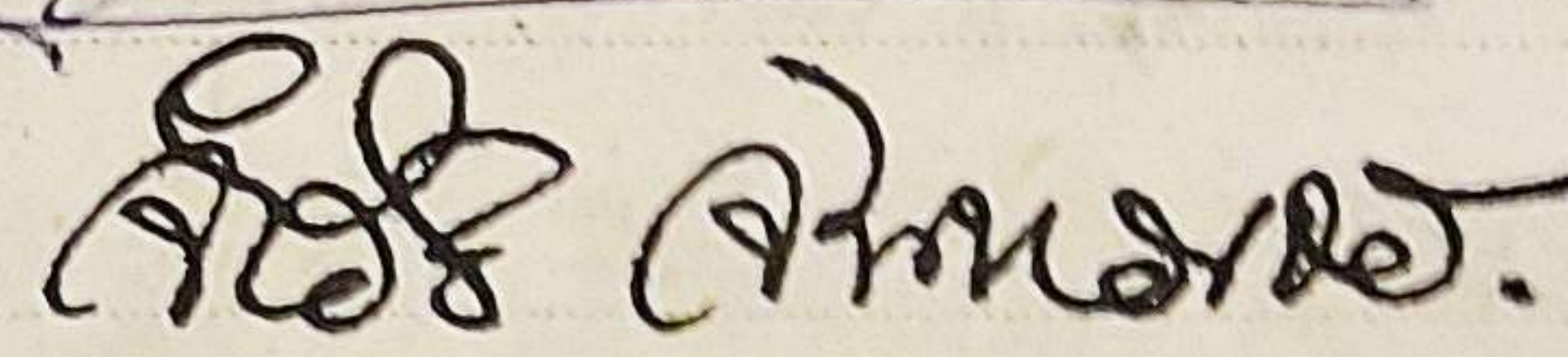
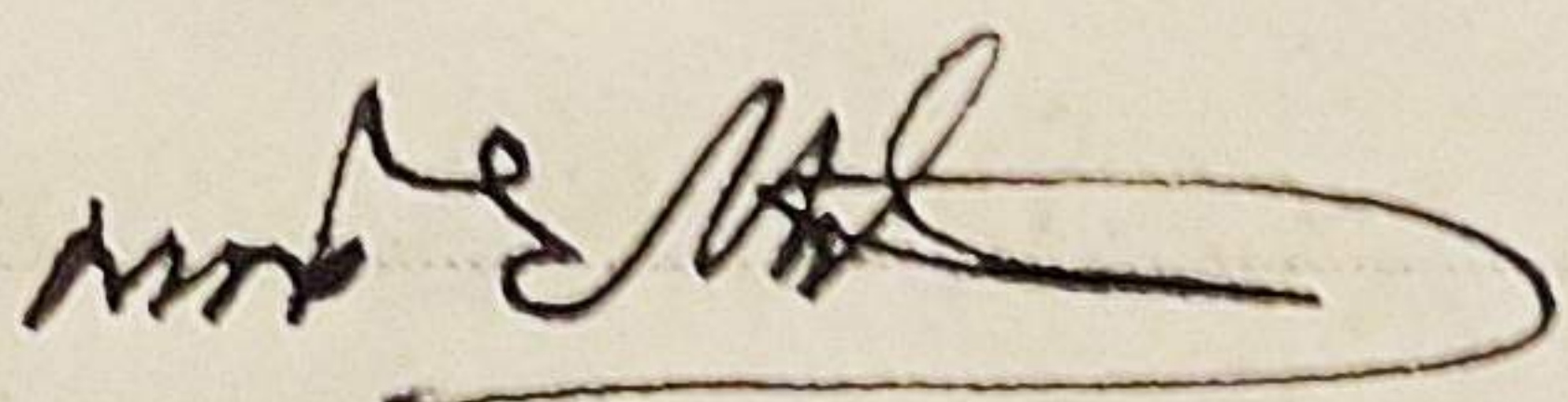
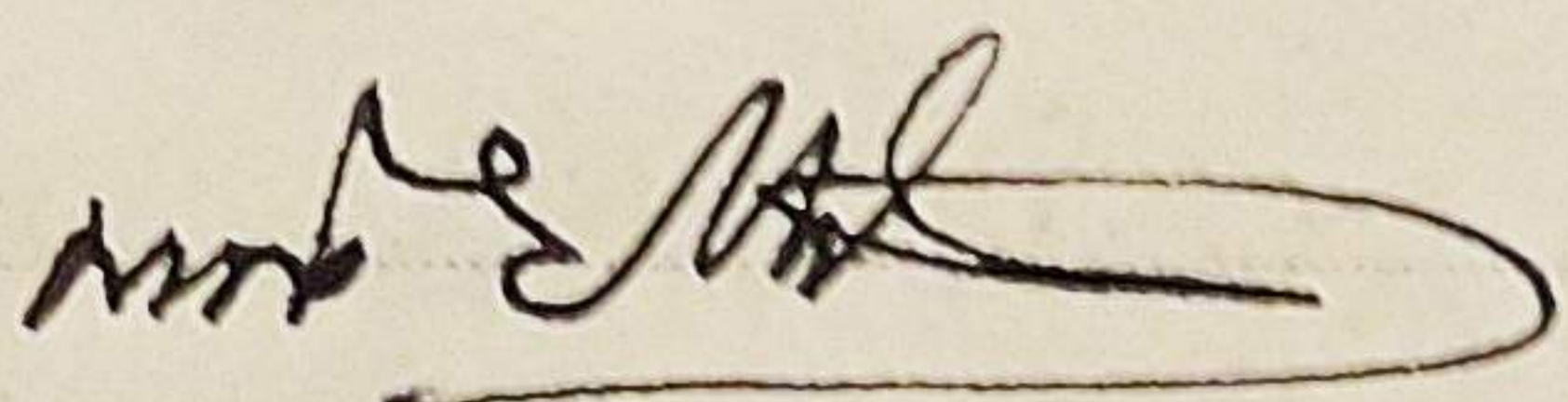
ใบต่อคำให้การ ของ ม.ร.ว.เสมีย์ ปราโมช พยาท แผนที่ 4

นอกประเทศ ทั้งในกานเสลาชฎนทรราชกรรโกโลเสนอบุคักวนเพื่อพิจารณาถึงปัญหาเรื่องนี้เช่นเดียวกับ ก็เป็นสาเหตุ
ประการหนึ่งที่ทำให้ข้าพสกกลงใจตอลงจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

ในระหว่างที่ข้าพเจ้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีนั้น ข้าพเจ้าได้เคยได้รับรายงานจากหน่วยราชการ
ที่มีหน้าที่โดยตรงในการสืบสวนหาข่าวเกี่ยวกับการแทรกซึมของคอมมิวนิสต์ แต่รายละเอียดว่าจะแทรกซึมที่ใด
โดยวิธีอย่างไรนั้น ข้าพเจ้าไม่ได้ แต่จะมีปรากฏอยู่ในรายงาน ซึ่งอาจจะเป็นรายงานของกรมประมวลข่าวกลาง
ตำรวจสันติบาล หรือศูนย์รักษาความปลอดภัยซึ่งมีสภาพความมั่นคงแห่งชาติ

ศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย เคยยื่นเป็นหนังสือต่อข้าพเจ้าในฐานะเป็นนายกรัฐมนตรีว่า
ให้ดำเนินการเพื่อให้จอมพลถนอมฯ ออกจากประเทศไทย ถ้าไม่ดำเนินการความมั่นคงก็จะมีนั้นแล้วทางศูนย์กลาง
นิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทยก็จะดำเนินการความมาตรการอย่างไรอย่างหนึ่งซึ่งข้าพเจ้าไม่ได้ว่า มาตรการนั้นใช้
ถ้อยคำอย่างไร และหนังสือดังกล่าวนี้ข้าพเจ้าได้มอบให้นายพัลลภฯ รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีรับไป

อ่านให้ฟังแล้วว่ามีว่าถูกต้อง

ลงชื่อ		พยาท
ลงชื่อ พล.ต.ท.		สอบสวน
ลงชื่อ พล.ต.ท.		สอบสวน
ลงชื่อ พล.ต.ท.		สอบสวน
ลงชื่อ พล.ต.ท.		สอบสวน
ลงชื่อ ร.ต.อ.		พิมพ์, อาน.

425
0/25